

PORTINVARTIJAHAASTATTELUT

**Unelmien Porvoo 2030 -visiotyö
Yhteenvetoraportti
Demos Helsinki
Tammikuu 2018**

PORTINVARTIJAHAASTATTELUT

- Demos Helsinki haastatteli 29 henkilöä tammikuussa. Haastatteluun kutsutut henkilöt tunnistettiin portinvartijakartoituksella yhdessä Porvoon kaupungin kanssa keskeisistä osa-alueista (yritysedustajat, matkailu, järjestöt, eri väestöryhmät, talous, ilmastonmuutos ja ympäristötehokkuus, yhdyskuntarakenne, kiinteistö- ja rakentamisala, liikenne, kulttuuri ja vapaa-aika)
- Haastattelussa kysyttiin mm.
 - Vastaajan edustaman organisaation tai toimialan tärkeiksi koettuja asioita kaupungin kehittämiseksi
 - kaupungin yleisiä nykyisiä vahvuuksia ja piilevää potentiaalia
 - tulevaisuuden kannalta tärkeitä huomioitavia asioita (esim. megatrendien ja muutosilmioiden vaikutus)
 - Näkemyksiä kokeilevan kehittämisen ja kokeilukulttuurin edistämisestä.
- Haastatteluun osallistuneiden nimilista julkistetaan, mutta vastauksia tai lainauksia ei yhdistetä nimeltä henkilöön (vastausten anonyymiteetti varmistuen).

TULOKSET

- Vastaajien yleisvaikutelma Porvoon nykytilasta varsin hyvä (toki aina on helppo nimetä kehityskohtia, joita tässä yhteenvedossa esitellään).
- Suurimmat sisäiset jännitteet vaikuttavat syntyvän:
 - Porvoon identiteetistä ja brändistä: vanha charmi vs. moderni tulevaisuusote
 - Porvoon asemoinnista: kytkeytyminen pääkaupunkiseudun kehitykseen vs. Itä-Uudenmaan keskuksen roolin ottaminen
 - Tarpeesta määritellä fokus kaupungin kehittämiseksi ja tehdä valintoja.
- Vastausten perusteella tärkeimmät Porvoon kehitysteemat ovat:
 - Identiteetti ja brändi
 - Yhdyskuntarakenne ja liikenne
 - Matkailu (ja muut elinkeinot)
 - Toimintakulttuuri
 - Palvelutuotanto ja hyvinvointi.

Tässä yhteenvedossa kehitysteemoja avataan niihin liittyvien jännitteiden kautta, avainsanoilla ja valikoiduilla sitaateilla. Koko haastatteluaineisto toimitetaan erikseen Porvoon kaupungille.

“Second oldest town in Finland mä aina sanon ekana ulkomaalaisille; on niin paljon hyvää että fokuksen löytäminen olisi tärkeää.”

IDENTITEETTI & BRÄNDI

**Luotetaan vanhaan charmiin vs.
haetaan tulevaisuusasentoa**

#wanhaporvoo #hinku #bio- ja kiertotalous #visionkin voi brändätä #hinku

“HINKU-työn brändäyksen heikkous on tosi juttu ja siihen pitää laittaa huutomerkki perään.”

“Nyt luotetaan liikaa Porvoon charmiin” ...”vaikka tulevaisuusasentoon Porvoo pitäisi saada”

“Kaupunkibrändäyksessä voisi rohkeammin esitellä mitä on tulossa (kuten Lund Ruotsissa) - ei voida vain esitellä tuloksia!”

“Imago tulee nykyaikaistaa - ei vain Vanha Porvoo jossa palanut kirkko. Ei anneta Porvoon nukkua, vaan pitää herätellä moderni kaupunki eloon; tiede, business ja hyvinvointi kohtaa toisensa.”

“Kilpilahti on Euroopan johtava uusiutuvien polttoaineiden tuotantoalue, jossa on bio- ja kiertotaloutta, ei vaan petro-kemiaa. Tämä tulisi näkyä myös markkinoinnissa.”

“Muut kaupungit tuo vahvemmin kulttuuria esiin myös liikematkailussa.”

“Tulevaisuudessa tulisi porvoossa pitää kiinni vanhasta. Nyt rakennetaan uusia rakennuksia niin muistetaan että Porvoo on yksi Suomen vanhimmista kaupungeista, ylläpidetään sitä imagoa ja muistetaan pitää tästä kiinni.”

“Rohkeammin tulee miettiä Porvoosta ulos ja visioida globaalilla tasolla. Nyt nojaututaan liikaa vanhaan kaupunkiin.”

“Porvoon positiivinen imago on sellainen, että jos ollaan liian tyytyväisiä eikä haluta kehittyä - halutaan olla pieni ja söpö. Onko mennyt liian hyvin liian helposti? Se voi laiskistuttaa.”

“Tulee enemmän selkeyttää mitä Porvoo on.”

SUHDE METROPOLIIN

**Osa metropolialuetta vs.
Itä-Uudenmaan keskus**

#pendelöinti #kaavoitus #kasvu

“Raideyhteydestä Helsinkiin paljon puhetta. Puhuttaisiin kuitenkin sen sijaan liittymisestä itä-meteroon, se voisi olla hyvä asia tutkia.”

“Ei haihatella junayhteyden perään eikä pidäkään. Rakennetaan liikenne muuhun pendelöintiin kun pääkaupunkiseudun liikenteestä puhutaan.”

“HSL:n alue laajenee, Porvoo jättäytyy Itä-Uudellemaalle itsekseen, se on harkitsemisen ja tutkiskelun paikka.”

“Näen että Porvoolla olisi enemmän Itä-Uudenmaan keskuksen asemaa. Omavaraisuus työpaikoissa tulisi olla 100% ja palveluiden myös, vanhassa strategiassa 80%-90%. Pitäisi satsata omiin ominaisuuksiin eikä toistaa "olemme niin läheltä Helsinkiä".

“Ollaanko eriytyvässä metropolialueen kehityksestä mm. liikenteeseen ja kaavoitukseen liittyvien ratkaisujen takia?”

“Mielestäni suuntautuminen kannattaisi olla pääkaupunkiseudulle. jos olisin kaavoittaja en rakentaisi Porvoon itäpuolelle.”

Itä-Uudenmaan keskus vai osana metropolialuetta? Sekä että. pk-seutu kasvaa koko ajan ja meidän tulee olla mukana ja miettiä miten saamme pk-seudusta hyöty irti. Toisaalta: itä-Uudenmaan keskuksena oleminen on mahis: reilusti ja avoimesti ja nöyrästi osataan keskustella muiden kuntien kanssa. Jos emme tee keskustaa itsellemme niin varmoja voittajia ovat pk seutu ja kotka.”

YHDYSKUNTARAKENNE & LIIKENNE

**Auton varassa vs.
10 minuutin kävelykaupunki**

#keskusta(t) #maankäyttö #joukkoliikenne #kevyt liikenne #asenteet

“On hämmästyttävä väite että Porvoon yhdyskuntarakenne hajaantuu. Mehän rakennamme tuhansia asuntoja keskustaan, eli rakenne päinvastoin tiivistyy. Sama ilmiö kuin vaikka kampissa. Paikallisessa keskustelussa sitä rakennustyötä ei huomioida. Mielestäni keskusta on aluetta jossa sekaisin palveluita, asumista, kulttuuria, virkistystä”

“Strategisen valinnan paikka: Miten porvoo kehittää maankäyttöään? Maankäyttö tulee sanelemaan, että mihin suuntaan kasvetaan jos tavoite on kasvaa ja pysyä vireänä. Maankäytön tiivistäminen keskustan ympärille. liittyy uhkaan useammasta keskustasta. Ei saa kehittää haja-asutusalueita.”

Täytyy jollain tavalla saada keskustat yhteen. Kaavoittaa Kilpilahdelle yrittöimintää + keskustaan asuntoja. “

“Hyvä huomio, että on **kolme keskustaa**; ettei kukaan oikein tiedä missä mennään”

“Kolme erillistä keskustaa ei pidä paikkaansa eikä ole uhka Vanhaa Porvoota, ydinkeskustaa ja länsirantaa ei voida pitää erillisinä.”

“Mielestäni kaupungin tulisi olla sellainen että kaikilla riippumatta taustastaan voi liikkua. Nyt Porvoossa kaikki liikkuminen ajatellaan joko autoilijan tai "niin että lapsikin pystyy yksin liikkumaan" näkökulmasta

“Porvoolla ei ole strategiaa polkupyöräilyn kehittämiseen. Toivoisin pyöräilyliikenteen strategiaa, jolla oma budjetti ja oma koodrinoija. Esim. Porvoon polkupyörästrategia jossa määritelty pääväylät, poistetaan eunakivet, laajennetaan väyliä. pienillä kustannuksilla voidaan tehdä isoja muutoksia. “

“Jokaisen pitäisi asua kuukauden verran Helsingissä niin näkisi että **kävellen ja pyörälläkin pääsee**. Kyllä täällä ilman autoa pärjäis - tavallaan. Keskustaan pitäisi saada uusia asukkaita kilometrin sisään.”

MATKAILU

**Vanha kaupunki edellä vs.
uusien matkailijaryhmiä**

#2h-turistit #luovat alat #luonto #liikematkailu #taidetehtas

“Helsingin laivaristeilijöitä ja lentokentän stop-over matkailijoita tulee houkutella myös Porvooseen.”

“Turismiaallot liian sesonkiluonteista, pitkiä ajanjaksoja (kuukausia) jolloin todella hiljaista.”

“Vanha kaupunki on vain matkailijoille -suuri tulos tulee Helsingistä ja muualta, siksi tarvitaan syitä olla pidempään kaupungissa; tunnin tai kahden piipahtaminen ei riitä.”

“Taidetehtaan kauppakuja ihmetyttää ja vanhanaikainen ratkaisu; sinne tarvitaan teatteria, muuta kulttuuria ja vapaa-ajan aktiviteettejä, kuten keilausta ja muuta toimintaa.”

“Palvelujen markkinoinnissa tulee hyödyntää Venäjän läheisyys.”

“Porvoossa ei ole riittävästi tarjontaa Kilpilahden teollisuusmatkailijoille, he yöpyy Helsingissä.”

“Porvoo on Turun jälkeen Suomen ravintolakaupunki. Näitä asioita tulee nostaa vahvemmin esiin.”

“Porvoossa on paljon matkailupotentiaalia, mutta matkailijat eivät jää vaikka tulevatkin, tai eivät tuo paljoa rahaa paikallistalouteen määräänsä nähden... Kaupunkiluonnonouistot= kulttuuria+ luontoa, uusi ajatus ja siitä voisi porvoon elinkeinotoiminta hyötyä. Sellainen on kestävä ja tyylikästä luonto/kulttuurimatkailua= ei luonnon ja kulttuurin yliajavaa toimintaa.”

TOIMINTAKULTTUURI

**Kankea varmistelija
vs. ketterä mahdollistaja**

**#vuorovaikutus #pääöksenteko #public-private
#strategia #innovaatioalustat**

“Hyvä vaihde Porvoossa päällä. Nyt kun tehdään niin tulee viedä loppuun asti ja panna ideat toimeen.”

“Porvoon strategian pitää olla kasvustrategia. Jos ei ole kasvustrategia, niin se on taantumisen strategia. Säilyttävä strategia tarkoittaa pysähtyneisyyden strategiaa.”

Kaupungin tuki yrityksille ollut olematonta. Keskustelu elinkeinoelämän kanssa ollut heikkoa.

“Kaupungin ei tarte tehdä kaikkea, mutta muut voi toteuttaa (vrt. Flow-festivaali ei ole Vapaavuoren keksintöä)”

“Onko kaupungin tehtävä valvoa vai **palvella ja ohjeistaa**; monen kunnan ongelma edelleen että valvotaan”

Päätöksenteko voisi olla nopeampaa kun asian alkupäässä mietittäis miten asiat etenevät päätöksentekojärjestelmässä
Tarviiko aina mennä viimeisen pilkun ja paragraaffin mukaan ja taistella siitä että osuuko omalle tontille vai ei. Luulis että kuntalaista turhauttais että aloitteeseen vastataan kahden vuoden viiveellä. Kuukaudessakin jo turhautuu.

“Huolehditaan eri väestöryhmien vuorovaikutus paremmalle tolalle, sieltä tulee hyviä ideoita joita jatkojalostaa. Se ei ole talouskysymys. Katsottaisiin miten pienillä toimintamalleja ja asenteilla päästään eteenpäin.”

“Porvoo on Porvoo; täällä asiat seisoo.”

“Torisääntöjen uudistaminen ei voi viedä vuosia kuten nyt mennyt.”

Uudisrakentaminen ja muut kaupungin hankkeet innovaatioalustoiksi.

“Mielestäni kunta on yhteinen kehittämisen alusta kunnan hallinnolle, eri sektoreille, eri asukkaille. Se muuttaa asetelmaa: ei anneta ylhäältä alas käskyjä, vaan luodaan strategiaa yhdessä asukkaiden kanssa mutta myös työskentely on vastavuoroista.”

PALVELUTUOTANTO & HYVINVOINTI

**Yhdessä kehitetyt, aktivoivat palvelut pitävät
kunnossa kaiken ikää**

#järjestöt #ikäntyminen #eriarvoisuus #post-sote #innovaatioalustat

“Järjestösektori- ja vapaaehtoistyö vahvuutena: paljon ja monipuolista toimintaa ja halutaan osallistua oman kaupungin toimintaan. Kaupunki voi itse avautua enemmän ja aktivoida muita toimijoita mukaan kehittämistoimintaan. Vapaaehtoistyöntekijöitä on enemmän tarjolla mitä nyt kaupungilla kysyntää.”

“Vetovoimaisuuden näkökulmasta **varhaiskasvatus** ja peruskoulu, lukiot jne on tärkeitä, koska ne vetää asukkaita”

“Porvoon tulisi panostaa enemmän vapaaehtoistoimintaan: vanhuksia aktivoivia toimintoja tulisi panostaa, ehkäistään raskaisiin palveluihin päätymistä.”

Koulujen aamutoiminta (iltapäiväjuttujen riinnalle) kevyillä ratkaisuilla (vanhempia poolaamalla tms.)

“Jos me halutaan että meillä on viihtyisä kaupunki ja sen ympärillä viihtyisä maaseutu, niin tahojen pitäisi tehdä yhteistyötä. Esimerkiksi kouluista puhuttaessa niin kuljetuksia pitäisi voida optimoida että koulunkäynti periferiasta on mahdollista. Aina pitäisi tehdä. Ei yksin vaan yhdessä.”

“Tärkeää että ikääntyneiden palveluissa rupeamme puhuman kotoa vievistä palveluista. Moni palvelu nyt passivoivaa. Lähdemmekin luomaan toimintaa palveluita jotka eivät sulje omaan kotiin vaan vievät ulos. Näitä kehitetään kuulemalla ikääntyneitä ja heidän omaisiaan iuudenlaisilla menetelmillä (asiakasraadit tms).”

“Kuinka edelläkävijyys otetaan kunnassa viemällä yhteisöllisyyden ja lähidemokratian uudelle tasolle. Ja mikä on kunnan rooli silloin (ei ole enääpalvelun tuottaja, vaan kunnalla enemmän vuorovaikuttajan rooli: "sparraa", "luo puitteet" --> kansalaiset itse sisällöntuottajina”

“Porvoon mietittävä eriarvoistumista myös suhteessa ikääntymiseen ja toimintakykyeroihin. Tämä tärkeä strateginen valinta mitä kunnan tulee tehdä: mihin kulttuuria keskitetään? kuinka saavutettavaa se on? Ikääntyvässä yhteiskunnassa ei vain esteettömyys vaan saavutettavuus on tärkeä pointti. Kuinka taataan, että hyvinvointia kehitetään myös heille, jotka eivät ole jo valmiiksi aktiivisia.”

KOKEILEVA KEHITTÄMINEN

Miten edistämme?
Mitä kokeilisimme?

“Voisiko osan budjetista laittaa kokeiluihin; päättää jo etukäteen että tietty osa menee niihin → Kokeilurahasto”

“Pitää olla matalan kynnyksen kanava; ideapankki; voitava reagoida.

“Kehityshankkeet tulisi rakentaa innovaatioalustoiksi, joissa eri sektorit tekevät T&K yhteistyötä.”

“Swotittaminen kokeiluista eteenpäin että kokeiluja jatkokehitetään”.

“Jos puhutaan kaupungin työntekijöistä, niin ne arvostaa sitä että ollaan mukana uusissa asioissa, kun huomataan että voidaan tehdä toisin. Jos ei olla missään uudessa mukana, niin siitä ei tiedetä eikä mikään muutu.”

“Porvoossa oltu kokeilevia - vanhusten ruokahuollossa ja hammashuollossa - jos kokeilut on mennyt hyvin on sitten toteutettu.”

“Ohjaamo on aivan loistava; on strateginen valinta ettei oo syrjäytyneitä nuoria; toikin on syntynyt kokeilukulttuurista. Onko nuorisotilat se mitä pitää tehdä tulevaisuudessa - ei tätä mieti kukaan.”

“Team Porvoo-applikaatio... Näyttää se veronmaksajien arvo: että kokeillaan asukkaiden ehdottamia ideoita.”

“Ketteränä kokeiluna aamupäivätoiminta? Ajatus hukkuu jälleen kerran byrokratian rattaisiin. Vaikka puoli vuotta kokeiltais eikä sanottais heti ettei onnistu. Ehkä harva ehdottaa enää mitään kun tuntuu ettei mikään etene. Nopea kielteinen päätös parempi kuin vitkuttelu.”

“Riskejä pitää uskaltaa ottaa. kuntien keskinäinen kilpailu: kunnat haluaa verotuloja jotta voivat tuottaa palveluita. Samalla ilman riskinottoa on vaikeaa päästä eteenpäin. porvoossa nyt: on olennaista että ollaan riittävän rohkeita, ei yliöpäiviä mutta riittävän rohkeita.”

“4-5000 päivittäistä työntekijää
Kilpilahdessa. Voisiko palveluja tuoda
lähemmäs Kilpilahtea, vaikka digitaalisia?
Vuodenaikaan sidottuja pop-up palveluja.
Pesulapalvelut avaimet käteen ja muita
lähellä ihmisten arkea.”

“Gammelbackan ja Porvoon keskustan välisen
pyöräilykadun huolehtiminen mahd. hyvin
vuoden ajan ja katsotaan miten se vaikuttaa
pyöräilyliikenteen ja millaista palautetta se saa.
Merkitään pääväylä, kerrotaan että yksi talvi
pidetään tästä huolta, pyydetään palautetta.”

Koulujen aamutoiminta
(iltapäiväjuttujen riinnalle) kevyillä
ratkaisuilla (vanhempia
poolaamalla tms.)

“Talvelle
toriluistelua.”

“Yhteisiä co-working spaceja jotka tukee
pääkaupunkiseudun työmarkkinoilla
toimimista”

“Kevyt kauppahalliratkaisu
"kesäkauppahalli", katettu tori lämmöllä.”

“Torin aukioloaikojen vapauttaminen.”

Rohkeutta ja rajoja rikkovaa;
Mummodiskoja.

Tyhjän tilan tai tontin muuttaminen
ja jatkojalostaminen rohkeasti - wau
efektejä.

“Hyvä vaihde Porvoossa päällä. Nyt kun tehdään niin tulee viedä loppuun asti ja panna ideat toimeen.”

HAASTATTELUUN OSALLISTUNEET HENKILÖT

Mauri Molander, OP Itä-Uusimaa
Cilla Mattheiszen, Trä Group
Arto Varis, Posintra
Eija Kölhi, Porvoon elävä keskusta ry
Roni Collin, kiinteistökehittäjä ja rakennuttaja
Anna Pylkkänen, Valmennus Innospectrum
Jukka Kullberg, Vanhan Porvoon asukasyhdistys
Kent Lang, Borgånejdens Ungdomsförbund
Petteri Saario, dokumenttiohjaaja
Tarja Juvonen, Porvoon vanhempainyhdistykset ry
Kerttu Savola, Porvoon nuorisovaltuusto
Matti Hellsten, Porvoon yhdistyskeskus ry
Thai Quach, Talenom Porvoo
Jukka Ronni, liikennevirasto
Jeremias Palomäki, aktiivinen asukas / kevyt liikenne

Marjo Miettinen, Ensto
Outi Ervasti, Neste Jacobs
Päivi Dietrich, Vanhan Porvoon kauppiasyhdistys
Riku Stenros, SicaPelle
Laura Pulkkinen, Luovia Porvoo
Pentti Kinosmaa, Porvoon yrittäjät
Maarit Toivanen, Point College
Hannele Jakosuo-Jansson, Neste
Petra Bärlund-Hämäläinen, Porvoon kaupunki
Mika Laine, Itäväylä
Outi Pekkinen, Helsingin kaupunki
Janette Englund, Porvoon Energia
Markku Antinluoma, Kevätkummun koulu
Sanna Piitulainen, uusi porvoolainen

DEMOS HELSINKI
www.demoshelsinki.fi